

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

est de Patriarchis, hunc sextum Canonem Nicæni Concilii primo loco ponit. Fuit autem Joannes Scholasticus Patriarcha, ut jam dixi; ac proinde Patriarcharum jura ignorare non potuit. Frustraque omnino Launoius ejus auctoritatem imminuere conatur, dum ei objicit, quod sub titulo de Patriarchis septimum Canonem Concilii Nicæni retulerit, in quo agitur de honore Aëliensis Episcopi. Primo enim responderi potest, id additum esse recentiore manu, nec ab ipso Joanne Scholastico scriptum. Cur enim quælo, Joannes Antiochenus à Canone septimo Nicæni Concilii, potius quam à sexto ordini maluisset. Deinde dici potest Canonem illum septimum, licet re vera non agat de jure Patriarchico Episcopi Hierosolymorum, videri tamen ei juri occasionem præbuisse. Auctoritate enim hujus Canonis nisi Antistites Hierosolymitani, alius paulatim sese attollere cæperunt.

Sed & octava Synodus Canonem hunc non aliter intellexit. Sic enim habet in actione decima capite decimo septimo. *De Potestate Patriarcharum, & Metropolitanorum ad eos aduentu.* Sancta & universalis Nicæna prima Synodus antiquam consuetudinem jubet servari per Ægyptum, & provincias, quæ sub ipso sunt, ita ut horum omnium Alexandrinus Episcopus habeat potestatem, dicens, quia & in Romanorum civitate hujusmodi mos prævaluit: quæ pro causa & hæc magna & sancta Synodus, tam in seniore & nova Roma, quam in sede Antiochiæ, & Hierosolymorum, præscam consuetudinem decernit in omnibus conservari, ita ut earum Præsules universorum Metropolitanorum, qui ab ipsis promoventur, & sive per manus impositionem, sive per pallii dationem Episcopalis dignitatis firmitatem accipiunt, habeant potestatem: videlicet ad convocandum eos, urgente necessitate, ad Synodalem conventum, vel etiam ad coercendum illos & corrigendum, cum fama eos super quibusdam delictis forsitan accusaverit. Et paulo post iidem Patres de Concilio Patriarcharum ita scribunt. Sed sancta hæc & universalis Synodus, nec Concilia, quæ à Metropolitanis fiunt interdicens, multo magis illa novit rationabiliora esse ac utiliora Metropolitanorum Conciliis, quæ à Patriarchali sede congregantur; & idcirco hæc fieri exigit. A Metropolita quippe unius quidem provincie dispositio efficitur: à Patriarcha vero sæpe totius causa Dioceseos dispensatur. Quibus verbis sententia nostra apertissime confirmatur. Ajunt enim sanctissimi Patres, in Canone sexto Nicæni Concilii, neque enim alium Canonem designant, agi de Patriarchis & de jure Patriarchico. Confirmant præterea id, quod superius observavi: Patriarcham hoc præcipue differre à Metropolita, quod Metropolita quidem præest uni provincie: Patriarcha vero regit integram Diocesein.

Sufficere poterat auctoritas Concilii generalis, cui nefas est refragari. Omnes certe Canonum interpretes Græci, hunc Canonem nostrum de Patriarchis exposuerunt. Ita Zonaras & Bal-

asamo, qui profecto melius Canones intellexerunt quam Launoius. Nec est quod quis objiciat, Græcos solos in ea fuisse sententia. Nego ullum unquam, seu Latinum, seu Græcum adhuc extitisse, qui aliter eum Canonem acceperit.

CAPUT IV.

Ed dicet aliquis id, quod à Launoiis dictum est, Patriarcharum nomen diu post tempora Concilii Nicæni usurpari cœpisse, ac proinde in Concilio Nicæno de illis agi non posse. Equidem fateor nomen Patriarcharum post Nicænam Synodi tempora invaluisse. Verum res ipsa nihilominus exstabat ante Concilium Nicænum. Natura enim ita comparatum est, ut nominarebus ipsis posteriora sint. An tu dices Alexandrinum Pontificem non re vera fuisse Patriarcham ante Concilium Nicænum, cum ante illud Concilium totam Ægyptum & Lybiam ac Pentapolin rexerit, idque ex vetusta consuetudine, ut testantur Patres Nicæni. Dic mihi igitur, quando nam Alexandrinus Episcopus cœperit esse Patriarcha. Idem de Episcopo Romano & Antiocheno sentiendum est, eos semper fuisse Patriarchas jam inde à primis Ecclesie temporibus, licet serius Patriarchæ vocati sint. Duo tantum in Ecclesia Patriarchæ allekti sunt, Constantinopolitanus scilicet & Hierosolymitanus. Tres vero illi, quos dixi, jam inde ab Apostolicis temporibus, & ab ipsis Ecclesie cunabulis, Patriarchæ fuerunt, id est, Patriarchicum jus obtinuerunt.

CAPUT V.

Abunde, ut opinor, probavimus sextum Canonem Nicænam Synodi de Patriarchis intelligendum esse, qui Diocesein regunt, non autem de Metropolitanis, qui uni tantum Provincie præesse noscuntur. Idque confirmat etiam Canon secundus Concilii Constantinopolitani. In quo Episcopi centum quinquaginta Decretum Nicænam Synodi confirmantes, supradictum Canonem sextum explicant de Episcopis, qui Diocesein regunt. Ii vero non alii sunt quam Patriarchæ. Superest ut ostendamus, quod initio promissimus, non de sola ordinatione agi in eodem Canone, sed de omni jure Patriarchico. Id vero ita demonstrari facile potest, si Patres Nicæni Concilii de sola ordinatione agere voluissent, nomen ordinationis omnino posuissent in hoc capite, & reliqua omnia excepissent. Id enim ratio postulat. Atqui ordinationis nullam prorsus mentionem fecere; immò verò generaliter locuti sunt. Audi enim illorum verba: *ἀνεξαρτήτως ἰσχυροῦ πάντων τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας, ἰδὲ ἐστὶν ὅτι Ἀλεξανδρινὸς ἐπίσκοπος ἰσχυρὸς ὅλων ὅλων ἔχει τὴν ἐξουσίαν, ἰδὲ ἐστὶν ὅτι Ἀλεξανδρινὸς ἐπίσκοπος ὅλων ὅλων ἔχει τὴν ἐξουσίαν.* Quod si quis dicat, his vocibus: *horum omnium*: loca duntaxat intelligi, Ægyptum scilicet & Lybiam ac Pentapolin, ne sic quidem effugiet. Nam in his om-